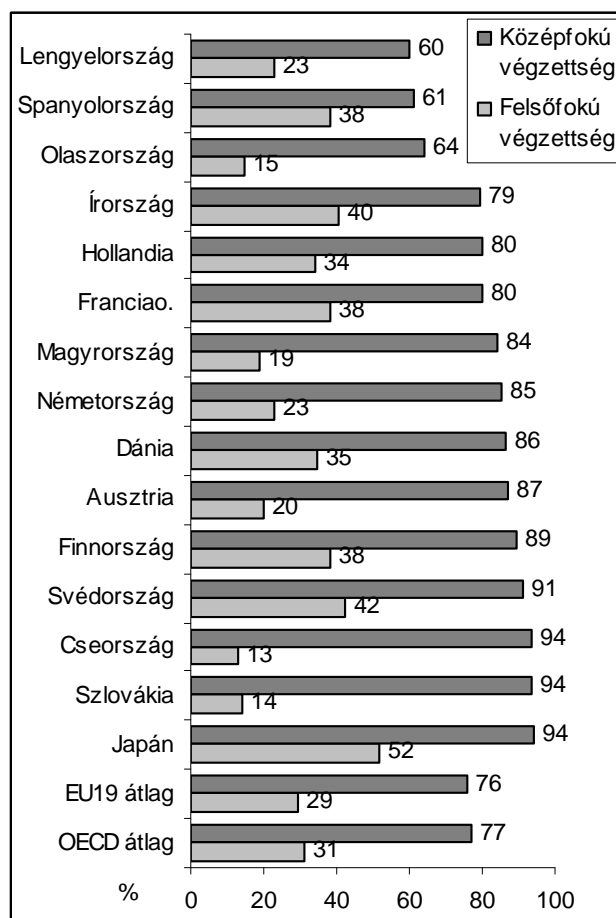

Magyarország makrogazdasági helyzete és kilátásai vegyes képet mutatnak. Az ipari termelés változatlan, az export által vezérelt lendülettel, 10% körüli ütemben bővül. Az export szerepe és húzóereje 2006 második félévében a belföldi értékesítés mérséklődése következtében még jobban felértékelődött. A 2006. évben legdinamikusabban a járművek, ill. a gépek, berendezések gyártása bővült. Az építőipart az elmúlt évben az építkezések számának mérséklődése jellemezte, ezen belül az átlagosnál erőteljesebb visszaesés ment végbe a fővárosban. A kormányzat megszorító, és kiigazító intézkedései már a második félévében negatívan érinthette a vállalkozások jövedelmezőségét, ami a beruházási aktivitás jelentős visszaesésében tükröződik. A beruházások elsősorban a feldolgozó-, az építőiparban és a gazdasági szolgáltatásokat nyújtó cégeknél csökkentek. Az adózásban bekövetkezett változások leginkább az egyéni vállalkozókat sújtották, ezek száma 2006 második félévében 40 ezerrel, közel 6%-kal csökkent. A külkereskedelmi mérleg dinamikusan bővülő forgalom mellett tovább javult. A kiskereskedelmi forgalom bővülési üteme az utolsó negyedévben a 2-3%-os szintre mérséklődött. A munkanélküliségi ráta 2006-ban nem mozdult el a 7,5%-os szintről, az aktivitás lassú ütemben javul.

Fiatalok iskolázottsága az OECD országokban

Az OECD 2006. évi, az iskolázottság, és az oktatás helyzetét felmérő tanulmányában¹ arra hívja fel a figyelmet, hogy bár szinte minden OECD országban javul az iskolázottság, különösen a felsőfokú végzettség tekintetében, számos országban változatlanul jelentős azoknak a fiataloknak az aránya, akik a középiskolát sem végzik el, illetve nem szereznek szakképesítést. Ennek jelentőségét azért sem szabad alábecsülni, mert ma már a középfokú-, vagy szakképzés a sikeres pályakezdés egyik alapvető feltételének számít. Az OECD országok átlagában a középfokú végzettség nélküli felnőtt lakosságnak mindössze 56%-a dolgozik, és fizetésük is jelentősen alulmúlja az országos átlagot. Az OECD elemzői szerint lépéseket kell a társadalmi rétegek közötti szakadékot növelő oktatás-támogatási rendszerek visszaszorítása érdekében. Ennek hatásai ugyanis rendszeresen tetten érhetőek az iskolázottsággal kapcsolatos felmérések eredményeiben. Az OECD országokban a társadalmilag leghátrányosabb helyzetű fiatalok – hasonló korú társaikhoz képest - több mint háromszor nagyobb eséllyel válnak rossz matek-tanulókká az iskolában. Magyarországon viszonylag magas, 84%-os a középfokú végzettségűek aránya a fiatalok (25-34 évesek) körében. Ez meghaladja ugyan az OECD országok és a régebbi EU19 tagországok átlagát (77, ill. 76%), de elmarad Csehország és Szlovákia mutatóitól. Hazánkban a felsőfokú végzettségű fiatalok aránya (19%) főként a nyugat-európai országok 30-40%-os körüli arányától marad el.

A legalább középfokú, illetve a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a 25-34 éves népességben belül, néhány OECD országban, 2004, %

1) Education at a Glance 2006; OECD;
<http://www.oecd.org/edu/eag2006>

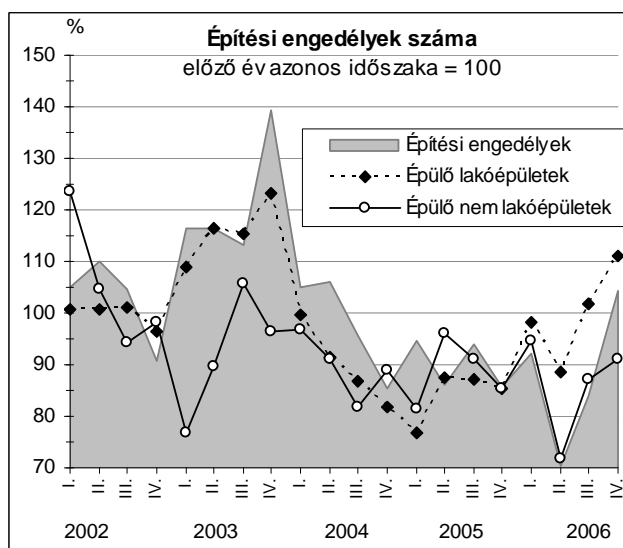
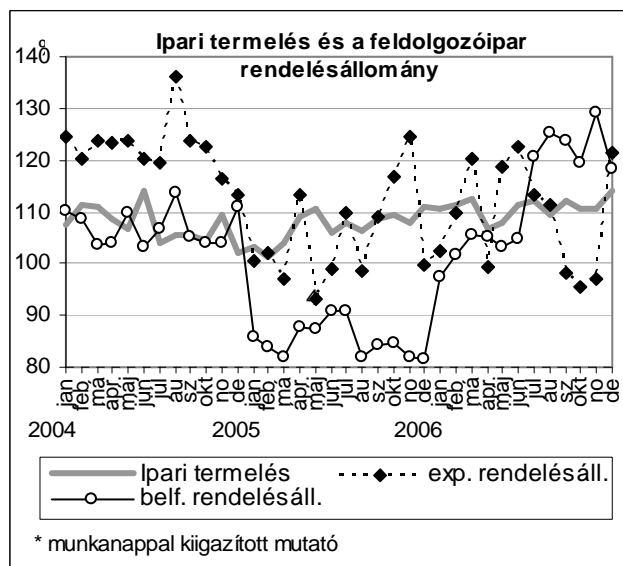
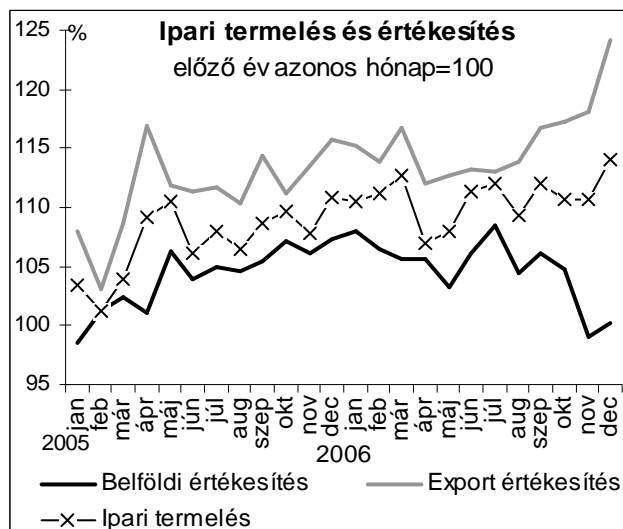
Ipari termelés

2006 utolsó negyedében folytatódott az ipar, ill. a feldolgozóipar jó teljesítménye. Az ipari termelés volumene 10,1%-kal nőtt az egy évvel korábbi szinthez viszonyítva, az ipari export 14,6%-kal, a belföldi értékesítés 4%-kal bővült. 2006 decemberében az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 8,7%-kal, munkanaphatástól megtisztítva 14%-kal volt magasabb. A 2006-ban a 11%-kal bővülő feldolgozóipari termelés húzóágazatait a járműgyártás (25,7%-os növekedéssel), a gép- és berendezések gyártása (20,1%-os bővüléssel) adták, de dinamikus bővülés mutatkozott a villamos gép, műszer gyártásban (12,9%), a műanyag termékek (12,4%), ill. a fémalapanyag-, fémfeldolgozási termékek gyártásában (12,3%). Az élelmiszeriparra 2006-ban a stagnálás volt jellemző, az ágazatok közül a legnagyobb mértékben, 4%-kal a kis súlyú textilgyártás maradt el a 2005. évtől.

A feldolgozóipar rövidtávú kilátásai a bővülési ütem töretlenségére, vagy további erősödésére utalnak. 2006 decemberében a feldolgozóipari ágazatok összes rendelésállománya 21%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Folytatódott az a tendencia is, hogy a foglalkoztatottak számának (decemberben 1,4%-os) csökkenése mellett tovább javul (decemberben 11,9%-kal) az egy főre jutó ipari termelés, azaz a munkaerő termelékenységének mutatója. Magyarország területi egységei közül az ipari termelés 2006-ban jelentősen, a közép-dunántúli, valamint az észak-magyarországi régióban bővült: 19,9, illetve 14,7%-kal. 2006-ban volumencsökkenés a dél-dunántúli (2%), illetve a közép-magyarországi régióban (0,8%) figyelhető meg.

Lakásépítések, építési engedélyk

2006-ban közel 34 ezer felépített lakás kapott használatbavételi engedélyt, és közel 45 ezer új lakásra adtak ki építési engedélyt. A használatba vett lakások száma 18, az új lakásépítési engedélyké 13%-kal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban. Az átlagosnál erőteljesebb visszaesés ment végbe a fővárosban, ahol egyharmaddal kevesebb új lakás használatbavételére került sor és egynegyeddel kevesebb új engedélyt kértek, mint az előző évben. 2006-ban a II. és a III. negyedév során csökkent leginkább a lakásépítés két fő mutatója. Egyedül a IV. negyedévben volt 4%-kal magasabb a kiadott új építési engedélyk száma, mint az előző év hasonló időszakában.

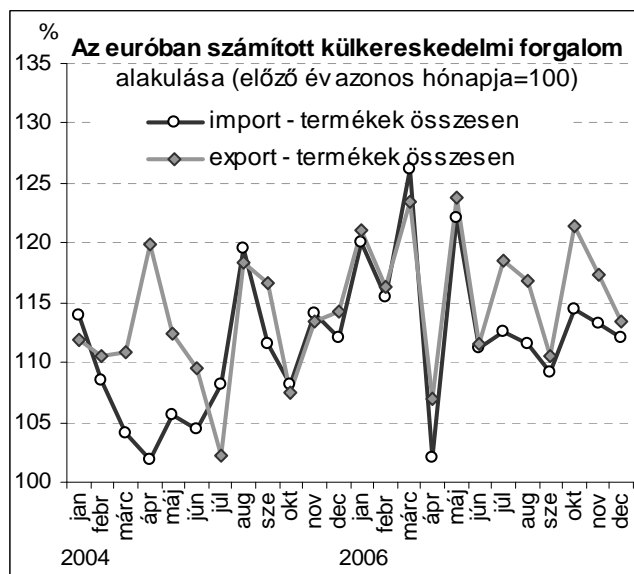
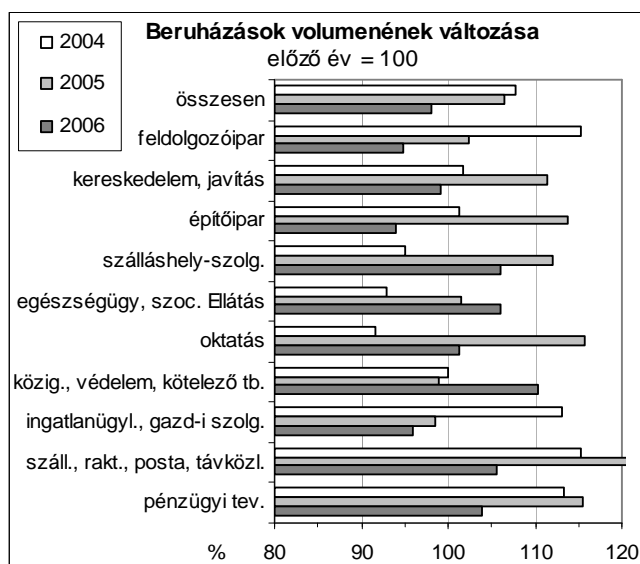
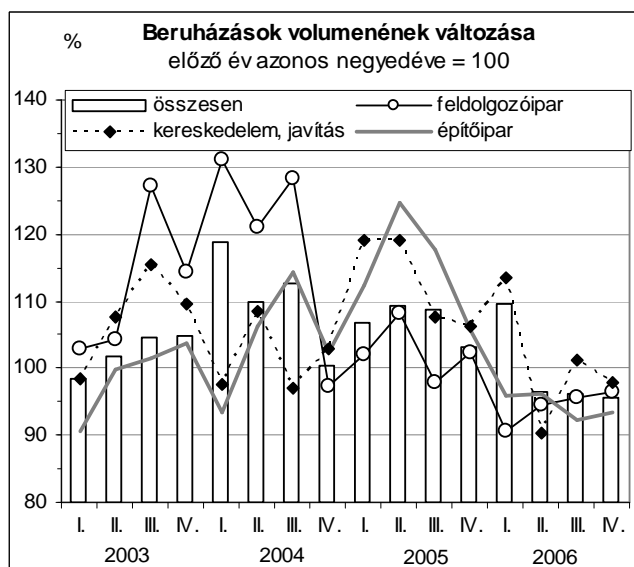
Beruházások

A nemzetgazdasági beruházások volumene 2006-ban – az előzetes számítások alapján – 2%-kal maradt el az előző évhez viszonyítva. Az építési beruházások éves szinten 1,9, a gép- és berendezés-beruházások 1,3%-kal estek vissza, és csökkentek a beruházások a legnagyobb súlyt jelentő ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás nemzetgazdasági ágban (4,1%) is, ahol a lakásépítések visszaesése okozta a beruházások mérséklődését. A feldolgozóipar 5,1%-os csökkenésén belül, legnagyobb mértékben az élelmiszer- és a vegyipari beruházások maradtak el az előző évtől, míg a járműgyártásban 12,4%-kal bővültek a beruházások az előző évhez viszonyítva. A szállítás, raktározás, posta és távközlés nemzetgazdasági ágban a beruházások 5,6%-kal nőttek, ez az ágazat magában foglalja a központi és önkormányzati útépitéseket- és felújításokat is. A beruházások a közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás ágban 10,3%-kal növekedtek, az egészségügyben 6%-kal emelkedtek. Éves szinten bővültek a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (6%) és a pénzügyi tevékenység (3,8%) beruházásai is.

A beruházási tevékenység a IV. negyedévben 4,5%-kal mérséklődött 2005. azonos időszakához viszonyítva. Ezen belül a gép- és berendezés-beruházások 2,7, az építési beruházások 5,6%-kal maradtak el az elmúlt évtől. A beruházások csökkentek a három legnagyobb súlyú nemzetgazdasági ágban is, a szállítás, raktározás, posta és távközlésben 3,4, a feldolgozóiparban 3,5, valamint az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatásban 2,8%-kal.

Export-Import

Előzetes adatok szerint 2006-ban euróban mérve a kivitel növekedési üteme 17, a behozatalé 14% volt. A mérleghiány 1964 millió eurót tett ki, ami közel 940 millió euróval kevesebb a 2005. évihez képest. 2006-ban a külkereskedelmi forgalom volumene nagyobb ütemben bővült, mint a megelőző évben. Az árucsoportok közül a legnagyobb mértékű volumennövekedés a gépek és szállítóeszközök kereskedelmében következett be, a kivitel 20, a behozatal pedig 16%-kal haladta meg a bázisvíz szintet. A legjelentősebb exportcikkeket a híradástechnikai ágazat állítja elő (mobiltelefon, tv-készülékek). Ezek felvevőpiacát a nyugat-európai államok jelentették, míg a gyártásukhoz szükséges alkatrészek, részegységek túlnyomórészt távol-keleti országokból érkeztek. Az export másik legjelentősebb húzóágazata a járműipar volt.

Gazdasági szervezetek száma

2006. december 31-én a regisztrált gazdasági szervezetek száma 1 millió 276 ezer volt, 23 ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. A bejegyzett vállalkozások száma 25 ezerrel csökkent, a nonprofit szervezetek száma 2 ezerrel emelkedett. A költségvetési és társadalombiztosítási szervezetek száma kismértékben csökkent. A vállalkozások számának visszaesése mögött az egyéni vállalkozások számának jelentős, több mint 40 ezres visszaesése, és a társas vállalkozások számának kisebb mértékű, 16 ezerrel történő növekedése áll. Az elmúlt egy év folyamán csak az egészségügyben és a pénzügyi szolgáltatásban, nőtt a vállalkozások száma: 2,8, ill. 1,5%-kal. Az oktatásban tevékenykedők száma nem változott; a legnagyobb arányban az ipari cégek száma csökkent.

Kiskereskedelmi üzletforgalom

A változatlan áron számított kiskereskedelmi forgalom 2006 egészében 4,4%-kal, a IV. negyedévben 2,6%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest. Az élelmiszer- és vegyes kiskereskedelem értékesítésének volumene 2006 egészében 5,1%-kal, decemberben ennél mérsékeltebben, 3,2%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest. A nem élelmiszer-kiskereskedelem változatlan áron számított forgalma 2006 egészében 3,9%-kal bővült. A legdinamikusabban decemberben is a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer-kiskereskedelem forgalma nőtt az előző év azonos hónapjához képest. A textil-, ruházati- és lábbeliüzletek forgalmának bővülése továbbra is dinamikus.

Foglalkoztatottság és munkanélküliség

A 2006. november–2007. januári időszakban a foglalkoztatottak száma 3 millió 940 ezer fő volt, 42 ezerrel több, mint egy évvel korábban, a munkanélkülieké 318 ezer fő volt, ami 7,5%-os munkanélküliségi rátát jelentett. A 2006. november–2007. januári időszakban átlagosan a 15–74 éves népesség 55,1%-a jelent meg a munkaerőpiacon. 2006. második felében a magyarok aktivitása a munkaerőpiacon stagnált, és az utolsó negyedévben enyhe visszaesésbe fordult, és a munkanélküliség sem mérséklődött. Ennek következtében a foglalkoztatási arány is beragadt 51%-os szinten. Enyhe pozitív változást csak éves összehasonlításban lehet felfedezni. Az aktivitási 2006 végén az egy évvel korábbi szinthez képest 0,5 százalékponttal emelkedett. A 15–24 éves korosztályra jellemző munkanélküliségi ráta 18,6% volt, ez 0,2 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel ezelőtti értéknél. A munkanélküliek 48,2%-a egy éve vagy annál régebben keresett állást.

Forrás: KSH, OECD

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2007/január, Budapest

